

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 2Sžk/5/2018  
Identifikačné číslo spisu: 1015202146  
Dátum vydania rozhodnutia: 20.08.2020  
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1015202146.1

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Kataríny Benczovej a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobcu: D. K., trvale bytom M. XXXX, XXX XX U., právne zastúpený Advokátskou kanceláriou Štrbáň, s.r.o., so sídlom Dvory 1932, 020 01 Púchov, proti žalovanému: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy, so sídlom Námestie Slobody 6, 810 05 Bratislava 15, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 23641/2015/B624-SV/61017/Hod zo dňa 19. októbra 2015, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/326/2015-48 zo dňa 24. mája 2016, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/326/2015-48 zo dňa 24. mája 2016 potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

### Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č. k. 5S/326/2015-48 zo dňa 24. mája 2016 podľa ustanovenia § 250 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 23641/2015/B624-SV/61017/Hod zo dňa 19.10.2015, ktorým žalovaný zamietol ako nedôvodné odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Trenčín, odbor výstavby a bytovej politiky č. OU-TN-OVBP2-2015/001171-011/Ku zo dňa 22.07.2015, ktorým bolo podľa ust. § 108 ods. 2 písm. f/ a ust. § 114 ods. 1 zák. č. 50/1976 Zb. rozhodnuté o vyvlastnení pozemkov nachádzajúcich sa v spoluvlastníctve žalobcu evidovaných na LV č. XXXX k. ú. W. B. v nevyhnutnom rozsahu na základe návrhu navrhovateľa vyvlastnenia (Národná diaľničná spoločnosť a.s.) v jeho prospech vo verejnom záujme. Zároveň neúspešnému žalobcovi podľa § 250k ods. 1 OSP krajský súd nepriznal právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v napadnutom rozsudku konštatoval, že neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by

odôvodňovali zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Žalovaný sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, ktoré uviedol vo svojom odvolaní. Pri svojom rozhodovaní vyhodnotil nasledovné skutočnosti:

Okresný úrad Trenčín, odbor výstavby a bytovej politiky (ďalej aj len „správny orgán prvého stupňa“) v konaní o návrhu na vyvlastnenie, ktorý podala Národná diaľničná spoločnosť na základe výsledkov vyvlastňovacieho konania rozhodnutím zo dňa 22.07.2015 č. OU-TN-OVBP2-2015/001171-011/Ku vyvlastnil v nevyhnutnom rozsahu pozemky, podľa výpisu listu vlastníctva č. XXXX k. ú. W. B. preukázateľne v spoluvlastníctve žalobcu v zapísanom podiele 4/5724. V konaní bolo riadne preukázané, že cieľ vyvlastnenia (získanie pozemkov pod stavbu Diaľničný privádzač U.) nebolo možné dosiahnuť dohodou alebo iným spôsobom v zmysle ustanovenia § 110 ods. 1 a § 112 ods. 4 Stavebného zákona. Návrh kúpnej zmluvy č.: XXXXX/XXX/XXXX/W. B. / na prevod predmetného podielu na pozemkoch zodpovedajúceho výmere 6,7414 m<sup>2</sup> za znalcom stanovenú náhradu 161,10 Eur nebol žalobcom akceptovaný, nakoľko ten zotrval na stanovisku, že má byť zohľadnené aj jeho vlastníctvo ďalších vyvlastňovaných pozemkov v lokalite W. C. a v nadväznosti na to mu má byť priznaná aj náhrada za vyvlastnené pozemky v oveľa vyššom rozsahu.

Krajský súd zdôraznil, že správne orgány môžu vychádzať len zo skutkového a právneho stavu veci, ktorý existuje v čase vydania rozhodnutia. V čase posudzovania vyvlastnenia predmetných pozemkov a v čase vydania rozhodnutia žalovaného bol právny stav podľa výpisu listu vlastníctva č. XXXX k. ú. W. B. taký, že rozsah spoluvlastníckeho podielu žalobcu k predmetným pozemkom bol určený vo výške 4/5724, nadobudnutý na základe Osvedčenia - doplnku č. 1 k Notárskej zápisnici č. N387/03, NZ80216/03-Z1119/06-232/06.

Ako nedôvodný bol vyhodnotený poukaz na predchádzajúce konanie Správy katastra U. zo dňa 18.09.2008 pod číslom F. právoplatne ukončené rozhodnutím dňa 27.10.2008. Toto konanie o vklade vlastníckeho práva v podiely 1 z parcel registra E zapísaných na LV č. XXXX k. ú. B., konkrétne parc. č. XXX/X o výmere 2495 m<sup>2</sup>, parc. č. XXX/X o výmere 1247 m<sup>2</sup>, parc. č. XXX/XX o výmere 3276 m<sup>2</sup> na základe kúpnej zmluvy č. H. B. zo dňa 07.04.2008 ktorou sa malo na kupujúceho Národná diaľničná spoločnosť a.s. Bratislava previesť zo žalobcu vlastnícke právo k predmetným pozemkom v 1/2 bolo zastavené z dôvodu, že žalobca nepreukázal oprávnenie nakladať s predmetom svojho návrhu na vklad vlastníckeho práva, nakoľko je vlastníkom predmetných nehnuteľností iba v podiele X/XXXX ako jeden z 277 spoluvlastníkov zapísaných na LV č. XXXX.

Pokiaľ sa žalobca odvolával na Notársku zápisnicu N 332/06, NZ 948/07 zo dňa 16.07.2007 o osvedčenie priebehu časti valného zhromaždenia pozemkového spoločenstva, ktorého členmi sú vlastníci predmetných pozemkov, ktorá mala preukázať väčší ako zaknihovaný spoluvlastnícky podiel žalobcu na predmetných pozemkoch, krajský súd zhodne so správnymi orgánmi zohľadnil, že táto listina nie je listinou potvrdzujúcou vlastníctvo k pozemkom v inom rozsahu ako je uvedený v katastri nehnuteľností a valné zhromaždenie členov spoločenstva nemá právomoc rozhodovať o vlastníctve pozemkov patriacich členom spoločenstva. Ani v kompetencii okresného úradu nie je spochybňovať záväznosť a hodnovernosť údajov v zmysle ustanovenia § 70 ods. 1 a 2 katastrálneho zákona. Do vydania rozhodnutí správnych orgánov žalobca nepreukázal rozdiel oproti právnemu stavu, ktorý je zapísaný v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX k. ú. W. B. Správny orgán prvého stupňa konal o návrhu Národnej diaľničnej spoločnosti a. s. Bratislava v požadovanom rozsahu, procesne postupoval vo vyvlastňovacom konaní podľa ustanovenia § 112 a nasledujúcich Stavebného zákona a pri rozhodovaní vychádzal zo súčasného platného právneho stavu vo vzťahu k zápisu spoluvlastníckeho podielu k predmetným pozemkom žalobcu v príslušnom katastri nehnuteľností.

Záverom súd prvého stupňa dodal, že nevyhovelo žiadosti žalobcu na prerušenie súdneho konania, ktorá mu bola doručená dňa 19.05.2016 z dôvodu, že žalobca podal žalobu proti Národnej diaľničnej spoločnosti dňa 19.05.2016 o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XXXX k. ú. W. B., nakoľko ak už bolo vyššie spomenuté správne orgány môžu vychádzať len zo skutkového a právneho stavu veci, ktorý existuje v čase vydania rozhodnutia a súd preskúmava

rozhodnutia správnych orgánov v čase ich vydania.

## II.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil v zmysle ust. § 250ja ods. 3 OSP tak, že zruší rozhodnutie správneho orgánu a vráti vec žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie, alternatívne, aby napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v zmysle ust. § 250ja ods. 3 posl. veta v spojení s ust. § 221 ods. 1 a nasl. OSP zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa žalobcu žalovaný, ako aj prvostupňový správny orgán nezistil skutkový stav v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie vo veci samej, čím zaťažili svoje rozhodnutie arbitrárnosťou, ktorá vedie v neposlednom rade k jeho nezákonnosti. Namietal, že samotný navrhovateľ vyvlastnenia - Národná diaľničná spoločnosť, a.s. (ďalej aj len „navrhovateľ vyvlastnenia“) mal nepochybne vedomosť, že žalobcovi patrí väčší rozsah jeho spoluvlastníckeho podielu ako len 4/5724-ín, keď prejavil vôľu od žalobcu pozemky v jeho vlastnícke odkúpiť Kúpnu zmluvou č. H. B. zo dňa 07.04.2008 ktorej predmetom bol predaj pozemkov patriacich žalobcovi o výmere 423 m<sup>2</sup>. Kúpna zmluva bola uzatvorená, pričom iba vklad tejto zmluvy do katastra nehnuteľností však nebol povolený z formálnych dôvodov na strane príslušnej Správy katastra, pričom z toho dôvodu nebola žalobcovi predmetná kúpna cena vo výške 10.109,54 EUR vyplatená. Žalobca uviedol v rámci námietok vo veci vyvlastňovacieho konania na ústnom pojednávaní konanom dňa 31.03.2015, osobitne aj navrhovateľovi vyvlastnenia v Žiadosti o uzatvorenie kúpnej zmluvy a dohody o majetkovom vyrovnaní zo dňa 29.07.2015 a v neposlednom rade aj v odvolaní proti rozhodnutiu o vyvlastnení č. OU-TN-OVBP2-2015/001171-011/Ku zo dňa 06.08.2015, že jeho právni predchodcovia a predovšetkým matka U. K. vlastnili v lokalite, v ktorej navrhovateľ vykupoval, resp. vyvlastňoval pozemky pod „Diaľničný privádzač U.“, pozemky o výmere cca 500m<sup>2</sup>, čo preukázateľne osvedčil predloženými listinnými dôkazmi.

Právny záver prvostupňového správneho súdu, podľa ktorého Notárska zápisnica N 332/06, NZ 948/07 zo dňa 16.07.2007 o osvedčení priebehu časti valného zhromaždenia pozemkového spoločenstva nie je listinou potvrdzujúcou vlastníctvo žalobcu k pozemkom a valné zhromaždenie členov spoločenstva nemá právomoc rozhodovať o vlastníctve pozemkov patriacich členom spoločenstva, nemožno pre účely preskúmaného správneho konania prijať ako vecne správny. Správne orgány sú v zmysle ust. § 3 ods. 1 v spojení s ust. § 3 ods. 5 Správneho poriadku povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, pravá a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dbať na to, aby ich rozhodnutia vychádzali zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Podľa ust. § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z, o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak.

Žalobca mal za to, že počas vyvlastňovacieho konania spoľahlivo žalovanému, ako aj prvostupňovému orgánu preukázal väčší rozsah jeho spoluvlastníckeho podielu k vyvlastňovaným pozemkom, zdôrazňujúc skutočnosť, že o väčšom rozsahu spoluvlastníckeho podielu žalobcu nepochybne vedel aj navrhovateľ vyvlastnenia, teda dokázal opak údajov zapísaných v katastri nehnuteľností.

Žalobca ďalej argumentoval, že si uvedomil, že žalobu o určenie vlastníckeho práva mohol podať už v rámci vyvlastňovacieho konania, avšak svojou právnou pozíciou a legitímnosťou vzneseného nároku si bol istý, pričom mal za to, že väčší rozsah svojho vlastníckeho práva k vyvlastňovaným pozemkom presvedčivo osvedčil skutkovými a právnymi argumentmi podloženými listinnými dôkazmi v samotnom vyvlastňovacom (prvostupňovom aj odvolacom) konaní, preto nepovažoval za nevyhnutne potrebné, no najmä hospodárne, domáhať sa určenia väčšieho rozsahu jeho vlastníckeho práva deklaratórnym rozhodnutím súdu pred právoplatným rozhodnutím vyvlastňovacieho správneho orgánu. Práve naopak podanie takejto žaloby o určenie vlastníckeho práva žalobca vždy vnímal ako krajný právny prostriedok, teda „ultima ratio“, a to aj s prihliadnutím na fakt, že sám navrhovateľ vyvlastnenia Národná diaľničná spoločnosť, a.s. prejavovala vôľu vysporiadať náhradu za vyvlastňovaný spoluvlastnícky podiel žalobcu

mimosúdny spôsobom, keď okrem kúpnej zmluvy na prevod spoluvlastníckeho podielu žalobcu zapísaný na príslušnom liste vlastníctva, bola Národná diaľničná spoločnosť, a.s. ochotná uzatvoriť so žalobcom dohodu o majetkovom vyrovnaní, na základe ktorej by žalobcovi doplatila finančnú náhradu do výšky jeho skutočného vlastníckeho (spoluvlastníckeho) práva, pričom k uzatvoreniu takejto dohody o majetkovom vyrovnaní nedošlo, pre žalobcu z doteraz neznámych dôvodov.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný správny orgán sa nezaoberal skutočným skutkovým stavom veci a bez bližšieho zdôvodnenia odkázal len na údaje o spoluvlastníckych právach evidované v katastri nehnuteľností, čoho dôsledkom bolo zamietnutie podaného odvolania, žalobca bol nútený podať žalobu o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného. Dňa 19.05.2016 žalobca podal na Okresný súd Považská Bystrica proti Národnej diaľničnej spoločnosti a.s. žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, k. ú. W. B. (vyvlastňované pozemky) vedenú pod sp. zn. 9C/9/2016 a na prvostupňový správny súd podal návrh o prerušenie súdneho konania v zmysle ust. § 109 ods. 2 písm. c) OSP, ktorému nebolo vyhovené. Konanie o určenie vlastníckeho práva vedené na Okresnom súde Považská Bystrica mal a musel prvostupňový súd kvalifikovať ako konanie o predbežnej (prejudiciálnej otázke), pričom aj s poukazom na predloženú judikatúru najvyšších súdnych autorít nebol založený dôvod na postup súdu spočívajúci v aplikácii ust. § 135 ods. 2 OSP umožňujúcej prvostupňovému súdu samému prejudiciálnu otázku posúdiť a rozhodnúť.

Vytýkal krajskému súdu, že jeho návrhu na prerušenie konania nevyhoveli ani svoje rozhodnutie v tejto veci riadne neodôvodnil s poukazom na ust. § 169 ods. 2 OSP. V prípade, že by krajský súd deklaratórnym rozhodnutím určil, že žalobcovi patrí vlastnícke právo k vyvlastňovaným pozemkom v súdnom konaní uplatňovanom rozsahu, táto skutočnosť by preukazovala vecnú nesprávnosť a nezákonnosť rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, nakoľko by bolo bez akejkoľvek právnej pochybnosti preukázané a judikované, že správne orgány (prvostupňový aj žalovaný) nevychádzali v čase vydania rozhodnutia zo skutočného právneho stavu. V súvislosti týmto tvrdením poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžp/3/2012 zo dňa 29.02.2012, sp. zn. 4Cdo/96/2010 zo dňa 20.05.2010, sp. zn. 8Sžp/3/2012 zo dňa 29.02.2012.

### III.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave považuje za vecne správny. Navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť. Uviedol, že postupoval v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) a rozhodnutie vydal v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, vydal ho ako príslušný orgán, vychádzalo zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci a obsahovalo predpísané náležitosti. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca nepreukázal svoje tvrdenia o väčšom rozsahu svojho vlastníckeho práva ako bolo v predmetnom čase uvedené na liste vlastníctva č. XXXX k. ú. W. B. (spoluvlastnícky podiel vo výške 4/5724), nemohol správny orgán rozhodnúť o vyvlastnení „domnelých“ spoluvlastníckych podielov žalobcu.

O správnosti tohto postupu svedčí aj rozhodnutie Správy katastra U. zo dňa 18.09.2008 pod č. F. XXXX/XX, právoplatné 27.10.2008 (ďalej len „rozhodnutie správy katastra“), ktorým bolo zastavené konanie z dôvodu, že žalobca nepreukázal oprávnenie nakladať s predmetom svojho návrhu na vklad vlastníckeho práva, ktorý mal byť povolený na podklade uzatvorenej kúpnej zmluvy z roku 2008 s navrhovateľom vyvlastnenia. Podľa odôvodnenia rozhodnutia správy katastra žalobca nebol oprávnený prevádzať vlastnícke právo k predmetným pozemkom v celosti na navrhovateľa vyvlastnenia, z dôvodu že žalobca je vlastníkom predmetných nehnuteľností iba v podiele 4/5724 (z 277 spoluvlastníkov zapísaných na LV č. XXXX). Zároveň správa katastra skonštatovala, že súčasťou návrhu na vklad nie je listina potvrdzujúca skutočnosť, že žalobca vlastní aj všetky ostatné podiely k predmetným pozemkom. Podľa vyjadrenia správy katastra notárska zápisnica N 332/06, NZ 27948/07 zo dňa 16.07.2007, o osvedčení priebehu valného zhromaždenia pozemkového spoločenstva, nie je listinou potvrdzujúcou vlastníctvo k pozemkom a valné zhromaždenie členov spoločenstva nemá právomoc rozhodovať o vlastníctve pozemkov patriacich členom spoločenstva. Žalovaný preto ďalej postupoval v súlade s § 40 ods. 1 správneho poriadku, nakoľko o otázke väčšieho spoluvlastníckeho podielu žalobcu už bolo

právoplatne rozhodnuté príslušným orgánom a žalovaný bol takým rozhodnutím viazaný.

Poukázal na to, že žalobca ani na základe viacerých výziev nepreukázal v rámci viac krát prerušeného vyvlastňovacieho konania (rozhodnutie okresného úradu č. OU-TN-OVBP2-2014/001171-008/Ku zo dňa 07.04.2015, zápisnica z ústneho pojednávania-prerušenie konania na 90 dní) rozšírené spoluvlastníctvo, a zdôraznil skutočnosť, že správne orgány môžu vychádzať len zo skutkového a právneho stavu veci, ktorý existuje v čase vydania rozhodnutia, vo veci preto nebolo možné rozhodnúť inak.

Zároveň uviedol, že nie je oprávnený posudzovať či preskúmať správnosť, resp. hodnovernosť údajov uvedených v katastri nehnuteľností, a to s ohľadom na ustanovenie § 70 ods. 2 katastrálneho zákona, zásadou hodnovernosti bol správny orgán viazaný aj v prípade údajov uvedených v liste vlastníctva, ktorý bol overený príslušným katastrálnym úradom, a údajov z neho vyplývajúcich. S poukazom na ustanovenie § 41 ods. 1 a § 70 ods. 1 katastrálneho zákona, v predmetnom vyvlastňovacom konaní žalobca nepreukázal skutočnosti, ktoré by preukazovali ním tvrdené skutočnosti svedčiacie o tom, že je vlastníkom pozemkov, na ktoré sa vyvlastnenie vzťahuje, vo väčšom rozsahu.

Žalovaný konštatoval, že prvostupňový správny orgán konal o návrhu navrhovateľa vyvlastnenia v požadovanom rozsahu, procesne postupoval vo vyvlastňovacom konaní podľa ustanovenia § 112 a nasl. stavebného zákona, pričom pri rozhodovaní vychádzal zo vtedajšieho právneho stavu vo vzťahu k zápisu spoluvlastníckeho podielu k predmetným pozemkom žalobcu v príslušnom katastri nehnuteľnosti. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozsudky Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4SŽ/138/1996 a 4SŽ/139/1996.

Za nedôvodnú považoval námietku žalobcu, že priznaná náhrada za vyvlastnené pozemky nezodpovedá skutočnému rozsahu vyvlastňovaného spoluvlastníckeho práva a tým aj ústavnej zásade primeranosti, podľa ktorej je vyvlastnenie možné len za primeranú náhradu. Žalobcovi nebolo vyvlastnené viac ako bolo zapísané na predmetnom liste vlastníctva z tohto dôvodu, je preto nelogická argumentácia žalobcu, že náhrada nezodpovedá skutočnému rozsahu vyvlastňovaného spoluvlastníckeho práva. Nakoľko žalobca nepreukázal, že jeho vlastnícke právo je vo väčšom rozsahu ako je uvedené v katastri nehnuteľností, nebolo možné rozhodnúť o vyvlastnení väčšieho podielu jeho spoluvlastníckeho práva. Z tohto istého dôvodu nebolo možné ani dospieť k dohode o odkúpení „údajne“ väčšieho rozsahu jeho spoluvlastníckeho práva, v opačnom prípade by došlo k porušeniu zásady: „Nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet.“ Uviedol, že nebol oprávnený rozhodovať o námietke žalobcu k výške náhrady za vyvlastnené pozemky podľa § 8 ods. 3 zákona č. 129/1996 Z.z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá v znení neskorších predpisov. S požiadavkou o vyššiu náhradu, oproti náhrade stanovenej vo vyvlastňovacom konaní, sa môže žalobca obrátiť na súd so žalobou smerujúcou proti navrhovateľovi vyvlastnenia (nejde o správne súdnictvo), a to v lehote do jedného roka odo dňa právoplatnosti rozhodnutia okresného úradu.

#### IV.

K vyjadreniu žalovaného, podal vyjadrenie prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobca a opätovne zdôrazňoval, že samotná Správa katastra v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatovala len tú skutočnosť, že Notársku zápisnicu N 332/06, NZ 948/07 zo dňa 16.07.2007 o osvedčení priebehu časti valného zhromaždenia pozemkového spoločenstva, ktorého členmi boli pôvodní vlastníci predmetných pozemkov, ktorá bola súčasťou Kúpnej zmluvy a mala preukazovať väčší spoluvlastnícky podiel žalobcu na predmetných pozemkoch, Správa katastra U. nepovažovala za listinu potvrdzujúcu vlastníctvo pozemkov žalobcu, a to výlučne pre účely konania o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech navrhovateľa vyvlastnenia (Národná diaľničná spoločnosť, a.s.) ako kupujúceho.

Vecnoprávne účinky prevodu vlastníckeho práva zo žalobcu ako predávajúceho na navrhovateľa vyvlastnenia ako kupujúceho na základe uzatvorenej Kúpnej zmluvy nenastali len z formálnych dôvodov na strane príslušnej Správy katastra, pričom navrhovateľ vyvlastnenia rozhodne vedel, že žalobcovi patrí k dotknutým pozemkom väčší spoluvlastnícky podiel ako len podiel o veľkosti 4/5724-ín, resp., že mu

patrí náhrada za vyvlastnenie pozemkov o výmere minimálne 423 m<sup>2</sup> a túto skutočnosť žiadnym spôsobom nenamietal, práve naopak, prejavil vôľu za takýto rozsah spoluvlastníckeho podielu žalobcovi zaplatiť adekvátnu kúpnu cenu.

Podľa názoru žalobcu neobstojí ani argumentácia žalovaného odvolávajúc sa na Rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zo dňa 07.04.2015, č. OU-TN-OVBP2-2014/001171-008/Ku, že v rámci prerušeného vyvlastňovacieho konania žalobca nepreukázal rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu nad rozsah zapísaný v tom čase na príslušnom liste vlastníctva. Ak nepovažoval žalovaný správny orgán na podklade žalobcom predložených listinných dôkazov za jednoznačne preukázané, že žalobca je spoluvlastníkom vyvlastňovaných nehnuteľností vo väčšom rozsahu ako len v rozsahu zapísanom na príslušnom liste vlastníctva, vychádzajúc z normatívneho ust. § 137 ods. 2 Stavebného zákona bolo obligatórnou povinnosťou žalovaného správneho orgánu odkázať účastníka konania (žalobcu) s občianskoprávnou námietkou na súd a vyvlastňovacie konanie v zmysle predmetného zákonného ustanovenia prerušiť.

V.

V ďalšom konaní krajský súd vydal pod č. k. 5S 326/2015 - 79 uznesenie o nevyhovení návrhu na prerušenie konania, ktoré bolo datované dňom 24.5.2016, riadne doručené právnomu zástupcovi žalobcu, proti ktorému nebolo podané odvolanie.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z., Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Vzhľadom na skutočnosť, že predmetom konania pred najvyšším súdom je preskúmanie rozsudku krajského súdu vyhláseného dňa 24.5.2016 a účastníci boli riadne poučení o možnosti podať v lehote 15 dní odvolanie podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, v súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami Najvyšší súd v predmetnej veci konal ako súd odvolací.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal v medziach podaného odvolania napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www.nsud.sk](http://www.nsud.sk) (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

VI.

Predmetom súdneho preskúmavacieho konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 23641/2015/B624-SV/61017/Hod zo dňa 19. októbra 2015, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Trenčín, odbor výstavby a bytovej politiky o vyvlastnení č. OU-TN-OVBP2-2015/001171-011/Ku zo dňa 22.07.2015. Týmto rozhodnutím správny orgán prvého stupňa na základe návrhu Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. Bratislava vyvlastnil pozemky na území mesta U. v k. ú. W. B., špecifikovaných v predmetnom návrhu, ktorých spoluvlastníkom vo výške 4/5724 je žalobca za účelom realizácie stavby diaľnice „Diaľničný privádzač U.“.

Najvyšší súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo. V rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutím správneho orgánu 1. stupňa a konanie im predchádzajúce najmä z hľadiska, či sa krajský súd vyporiadal so všetkými námietkami žaloby a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil

zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Úlohou súdu pri preskúmaní zákonosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa druhej hlavy piatej časti OSP, v ktorej je upravené rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov, je posudzovať, či si správny orgán príslušný na konanie zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe z toho hľadiska, či ide o takú vadu konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP). Pri preskúmaní zákonosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 OSP).

Z článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. To je ťažisko činnosti správneho súdництва, pretože dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle článku 2 ods. 2 ústavy s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (článok 7 ústavy). Po vstupe Slovenskej republiky do Európskych spoločenstiev a do Európskej únie sú tiež povinné postupovať v súlade s právne záväznými predpismi Európskych spoločenstiev a Európskej únie.

Vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu (čl. 20 ods. 4 ústavy).

Pozemky, stavby a práva k nim, potrebné na uskutočnenie stavieb alebo opatrení vo verejnom záujme, uvedených v odseku 2, možno vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám možno obmedziť rozhodnutím stavebného úradu (ďalej len „vyvlastniť“ - § 108 ods. 1 stavebného zákona).

Vyvlastniť možno len vo verejnom záujme pre výstavbu a správu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií vrátane zriadenia ich ochranných pásiem a pre vybudovanie súvisiacich vyvolaných úprav podľa osobitných predpisov (§ 108 ods. 2 písm. f/ stavebného zákona).

Verejný záujem na vyvlastnení na účely uvedené v odseku 2 sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní (§ 108 ods. 3 veta prvá stavebného zákona).

Vyvlastniť možno len vtedy, ak cieľ vyvlastnenia nemožno dosiahnuť dohodou alebo iným spôsobom. Vyvlastnenie musí byť v súlade s cieľmi a zámermi územného plánovania a ten sa dokazuje územným rozhodnutím. Pokiaľ účel, na ktorý sa vyvlastňuje, nevyžaduje vydanie územného rozhodnutia, skúma sa súlad s cieľmi a zámermi územného plánovania priamo vo vyvlastňovacom konaní, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Vyvlastnenie sa môže uskutočniť len v nevyhnutnom rozsahu. Ak možno účel vyvlastnenia dosiahnuť iba obmedzením práva, nemožno právo odňať v plnom rozsahu. Ak sa vyvlastnením prevádza vlastnícke právo iba k časti pozemku alebo sa obmedzuje iné právo k pozemku alebo stavbe a vlastník alebo iný oprávnený by nemohol využívať zostávajúcu časť pozemku alebo obmedzené právo k pozemku alebo stavbe, prípadne by ich mohol užívať len s neprimeranými ťažkosťami, rozšíri sa vyvlastnenie aj na zostávajúcu časť, pokiaľ o to vlastník alebo iný oprávnený požiada (§ 110 ods. 1, 2 a 3 stavebného zákona).

Vývlastnenie sa uskutočňuje za náhradu. Ak sa náhrada za vyvlastňovanú nehnuteľnosť poskytuje v peniazoch, určuje sa jej primeranosť podľa trhovej ceny určenej znaleckým posudkom. Na účely tohto zákona sa za trhovú cenu nehnuteľnosti považuje cena rovnakej alebo porovnateľnej nehnuteľnosti v tom istom čase, v tom istom mieste a v porovnateľnej kvalite (§ 111 ods. 1 a 2 stavebného zákona).

Bezvýslednosť dohody sa preukazuje doručenkou zaslanej písomnej výzvy na uzavretie dohody obsahujúcou požiadavku žiadateľa, dôvody požadovaného prevodu práva alebo vzniku vecného bremena, návrh odplaty najmenej vo výške určenej podľa § 111 ods. 2 a upozornenie, že ak na výzvu vlastník pozemku alebo stavby neodpovie do 15 dní odo dňa doručenia, bude sa predpokladať, že dohodu odmieta (§ 112 ods. 4 stavebného zákona).

## VII.

Po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu najvyšší súd v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov krajského súdu vo veci samej uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Najvyšší súd považuje právne posúdenie v danej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Preto, aby najvyšší súd v preskúmvanej veci neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti spolu s právnymi závermi krajského súdu, sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku a len na doplnenie a zdôraznenie správnosti záverov krajského súdu uvádza nasledovne:

Odvolací súd sa v prvom rade považuje za potrebné vyjadriť k nedôvodnej námietke žalobcu, že sa Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR ako žalovaný sa nezaoberal skutkovým stavom veci a bez bližšieho zdôvodnenia odkázal len na údaje o spoluvlastníckych právach evidované v katastri nehnuteľností. K tomuto možno uviesť iba toľko, že z obsahu predloženého súdneho spisu vrátane administratívneho spisu žalovaného nevyplývalo, že by žalobca relevantne preukázal svoje tvrdenia o väčšom rozsahu svojho vlastníckeho práva ako bolo uvedené na liste vlastníctva č. XXXX k. ú. W. B., t.j. spoluvlastnícky podiel vo výške 4/5724 ako jeden z 277 spoluvlastníkov zapísaných na LV č. XXXX.

Pokiaľ sa žalobca opakovane odvolával na notársku zápisnicu N 332/05, NZ 948/07 zo dňa 16.07.2007 (odpis str. 1 a 3 založený v administratívnom spise), z jej textu vyplynulo, že „Predmetom rokovania valného zhromaždenia bolo aj hlasovanie o rozdelení finančnej náhrady za zabraté pozemky pre výstavbu diaľničného privádzača“ Návrh na rozdelenie finančnej náhrady mali členovia spoločenstva k nahliadnutiu pred konaním valného zhromaždenia, zároveň boli aj na valnom zhromaždení oboznámení s jeho obsahom v tomto znení... Bez toho aby sa najvyšší súd vyjadroval k právnemu základu a dôsledkom uvedeného textu uvádza, že sa mu javí, akoby Spoločenstvo urbárskych a súkromných lesov p. s. W. B. predpokladalo, že finančná náhrada za pozemky zabraté pre výstavbu diaľničného privádzača bude/mala by byť vyplatená Spoločenstvu, ktoré rozhodovalo o jej rozdelení. Takýto postup však nemá oporu v žiadnom právnom predpise, žiadny subjekt vyplácajúci náhradu za vyvlastnené („zabraté“) pozemky resp. rozhodujúci o jej vyplatení nie je takýmto prejavom vôle viazaný. Rovnako tento záver z rokovania nie je a nemôže byť právnym základom pre konštituovania rozsahu vlastníckeho práva žalobcu nad rámec toho, čo je uvedené v katastri nehnuteľností.

Rovnako neobstojí ani argument, že súd resp. správne orgány mali zohľadňovať predchádzajúce katastrálne a súvisiace konanie týkajúce sa prevodu vlastníckeho práva na základe zmluvy v roku 2008. Je nepochybné, že vklad vlastníckeho práva bol právoplatne zamietnutý na základe skutočnosti, že žalobca nepreukázal, že je vlastníkom celého prevádzaného podielu 1 na predmetných pozemkoch. Je evidentné, že tento stav akceptovala aj Národná diaľničná spoločnosť, žiaden z účastníkov nepodal žalobu proti právoplatnému rozhodnutiu katastra v súvislosti so zmluvou z r. 2008.

K námietke nesplnenie povinnosti prvostupňového orgánu prerušiť konanie podľa § 137 ods. 2 stavebného zákona treba uviesť, že táto v prvom rade nebola uvedená v žalobe, preto sa ňou súd nemohol zaoberať (§ 250h OSP). Bez ohľadu na to najvyšší súd uvádza, že podľa tohto ustanovenia „Stavebné úrady vykonávajúce konanie podľa tohto zákona, sa pokúsia vždy aj o dosiahnutie dohody účastníkov pri tých námietkach, ktoré vyplývajú z vlastníckych alebo iných práv k pozemkom a stavbám, ale prekračujú rozsah právomoci stavebného úradu alebo spolupôsobiacich orgánov štátnej moci.“ V prejednávanej veci však nebol medzi účastníkmi (navrhovateľ vyvlastnenia a vlastník) rozpor v otázke vlastníckych práv k pozemkom tvoriacim predmet konania o vyvlastnení. Navrhovateľ rešpektoval právny stav v zmysle zápisu do katastra nehnuteľností a nerešpektovanie presvedčenia vlastníka o tom, že jeho vlastníctvo preyšuje rozsah zapísaného spoluvlastníckeho podielu nepredstavuje spor medzi účastníkmi správneho konania. Ak má žalobca pochybnosti o správnosti zapísanej výšky podielu a z toho vyplývajúcej výšky náhrady, túto skutočnosť musí riešiť v osobitnom konaní. Pre posudzovanie správnosti postupu v prejednávanej veci je rozhodujúce, že konanie o vyvlastnení je návrhovým konaním a navrhovateľ, (v tomto konaní NDS a.s.) je jediný oprávnený určiť rozsah vyvlastňovaných pozemkov, v tomto prípade rozsah správne korešpondoval s údajmi zapísanými v katastri nehnuteľností.

Rovnako považuje odvolací súd za nedôvodnú opakovane vznášajúcu námietku žalobcu, že priznaná náhrada za vyvlastnené pozemky nezodpovedá skutočnému rozsahu vyvlastňovaného spoluvlastníckeho práva a tým aj ústavnej zásade primeranosti, podľa ktorej je vyvlastnenie možné len za primeranú náhradu nakoľko vyvlastniť bolo možné iba to, čo bolo vlastníctvom žalobcu. Z toho dôvodu logicky nebolo možné za preukázaných vlastníckych pomerov očakávať dohodu o odkúpení tvrdeného väčšieho spoluvlastníckeho podielu, ani dospieť k takejto dohode.

#### VIII.

Odvolací súd preto nevyhovел podanému odvolaniu a vzhľadom na správnosť záverov krajského súdu jeho zamietajúci rozsudok ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 druhá veta Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a s § 219 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku potvrdil.

Len pre úplnosť Najvyšší súd SR pripomína, že krajský súd mal podľa § 250m ods. 3 OSP pribrať za účastníka konania aj navrhovateľa vo vyvlastňovacom konaní. Vzhľadom na vyššieuvedený zásadný právny záver o správnosti rozhodnutia krajského súdu, na skutočnosť, že týmto nedošlo k žiadnej ujme na právach žalobcu a že v rámci žalobných dôvodov (ktorými je súd pri rozhodovaní vo veci viazaný §250h ods. 1 OSP), to nebolo namietané, najvyšší súd v súlade s ustálenou judikatúrou nepovažoval za dôvodné zrušiť napadnutý rozsudok len za účelom formálneho zopakovania konania.

#### IX.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 a v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a s ust. § 224 ods. 1 OSP tak, že nepriznal ich náhradu ani procesne neúspešnému žalobcovi ani žalovanému správne orgánu, ktorému zákon priznanie náhrady trov konania neumožňuje.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.